

Inhoud : logopedie bij schoolgerelateerde problemen (taal, lezen, spellen, rekenen)
Studiedag 25 jaar Sprankel.

"Er zijn weinig Einsteins onder ons, maar briljante ideeën komen vaak van alledaagse mensen die op een buitengewone manier samenwerken." (Sig , Elektronische nieuwsbrief 19/09)

Logopedie door zelfstandige logopedisten bij schoolgerelateerde problemen.

Het meest recente nummer van Sprankel, het driemaandelijks tijdschrift van de vereniging van ouders van normaalbegaafde kinderen met leerproblemen, besteedt uitgebreid aandacht aan de **engagementsverklaring van de Vlaamse onderwijswereld en de Vlaamse Vereniging voor Logopedisten**. (Sprankel 25ste jaargang, editie juli -september 2014, pagina 22-33) Deze kwam reeds tot stand in september 2013 maar verdient bij aanvang van het nieuwe schooljaar toch zeker weer onze aandacht.

Het artikel schetst uitgangspunten en verschillende fasen van een zorgtraject, van basiszorg over verhoogde zorg tot uitgebreide zorg, waar ook logopedie kan geadviseerd worden.

De rol van CLB, van de school en van de logopedist tijdens deze fasen wordt verduidelijkt.

Heel wat ouders doen immers een beroep op een 'buitenschoolse' logopedist, ook wanneer er problemen zijn met het leren op school. Een 'buitenschoolse' logopedist oefent zijn/haar beroep uit als zelfstandige en dus niet in loondienst van de school. In elke school kunnen ouders volledig autonoom kiezen op welke logopedist ze een beroep willen doen. Alhoewel heel veel scholen daarvoor doorverwijzen naar 'hun logopedist(en)', waarmee zij (vaak terecht) het vlotst samenwerken, blijft de keuze van de ouders wel steeds vrij en kan er nooit een exclusiviteitsovereenkomst zijn tussen een school en één zelfstandige logopedist.

Er zijn uitgebreide administratieve procedures die moeten nagevolgd worden wanneer de logopedie in de school plaatsvindt, zowel binnen als buiten de lesuren.

Ouders zetten de stap naar een zelfstandige logopedist soms op eigen initiatief, soms op advies van de school of van het CLB. Sommige therapieën worden gedeeltelijk terugbetaald door Riziv of aanvullende verzekering van het ziekenfonds, anderen niet en worden dus door de ouders volledig zelf betaald.

Om meer duidelijkheid te scheppen over het inzetten van buitenschoolse logopedie en de samenwerking zo goed mogelijk te laten verlopen, hebben verschillende koepelorganisaties van ouders (waaronder Sprankel, Gezinsbond, Ouderverenigingen) en van de onderwijswereld (waaronder de Vlaamse onderwijsraad, onderwijskoepels, CLB's en vakbonden) afspraken gemaakt met de Vlaamse vereniging voor Logopedisten. Deze afspraken zijn vastgelegd in een '**engagementsverklaring**'. Deze is in eerste instantie gericht op het basisonderwijs maar zeker ook belangrijk voor het secundair onderwijs.

Alhoewel wij het doornemen van het volledige artikel ten zeerste aanbevelen citeren wij het gedeelte dat handelt over elementen die buitenschoolse logopedie kunnen verantwoorden:

- een grote kloof met de klas qua leerprestaties, waar de school met individuele leerhulp niet meer kan aan tegemoet komen ;
- de nood aan een strikt individuele aanpak, uitgaande van een taakanalyse en in een één-op-één relatie;
- het intensief karakter van de hulp
- het inzetten van verantwoorde werkvormen en hulpmiddelen op maat van het kind als aanvulling op de lees-, spelling- of rekenmethode die de leerkracht inzet;
- de complexiteit van de ondersteuningsvraag waarbij de noodzaak van logopedie aangegeven wordt;
- de noodzakelijke continuïteit in ondersteuning, met name begeleiding tijdens de vakantieperiodes.

Indien buitenschoolse logopedie wordt ingezet blijft overleg tussen alle betrokkenen essentieel in functie van regelmatige evaluaties en het behoud van motivatie en van een positief zelfbeeld voor de betrokken leerlingen.

Het artikel uit het tijdschrift stellen wij graag ter beschikking van wie daarom verzoekt.

De volledige tekst van de engagementsverklaring vind je terug op

www.vlor.be/nieuws/engagementsverklaring-buitenschoolse-logopedie

Enkele persoonlijke bedenkingen:

- Logopedie is veel breder dan de 'schoolgerelateerde problemen' en afspraken daarover zijn niet opgenomen in de engagementsverklaring. Ook bij andere logopedische stoornissen zorgt een goede informatiedoorstroming en samenwerking met ouders en school bijna altijd voor snellere en betere resultaten.

- Ouders kunnen steeds op eigen houtje beslissen om hun kind logopedisch te laten behandelen. Een positieve samenwerking met de school geniet altijd de voorkeur maar als ouders, ook tegen het advies van de logopedist in, opteren voor een volledig losstaande therapie, dan moeten wij dit als logopedist respecteren.

- Uiteraard vinden wij deze engagementsverklaring behoorlijk positief. In de praktijk kan het echter, ondanks alle goede bedoelingen, vaak nog wat vlotter.

Logopedisten worden voor de noodzakelijke therapieën nog te vaak 'verbannen' naar speeltijden en middagpauzes en soms naar onaangepaste lokalen, waardoor efficiëntie van de therapie en motivatie van zowel logopedist als kind niet altijd optimaal blijven. Op heel wat momenten wordt gevraagd om geen logopedie op school te geven: bij voorbereiden van toetsen, toetsenweek, ...

- Van logopedisten wordt (terecht) verwacht dat ze alle info over hun handelen regelmatig (ook schriftelijk) ter beschikking stellen van het ganse schoolteam maar zij krijgen niet steeds te horen of te lezen wat er in een intern MDO (multidisciplinair overleg) beslist wordt. Soms worden logopedisten hierbij wel uitgenodigd, wat uiteraard positief is.

Mondelinge overlegmomenten met de leerkracht zijn soms praktisch moeilijk te regelen. Tijdens de lessen kan de leerkracht meestal moeilijk gestoord worden, na de lessen is de logopediste bijna altijd bezet... Mailverkeer biedt uiteraard een oplossing en wordt ook steeds meer gebruikt, maar is op zich nooit zo waardevol als een gesprekje.

Een positief ingestelde zorgcoördinator kan hierbij zeker een belangrijke rol vervullen, en dit zien we ook steeds vaker gebeuren.

- Na enkele betere toetsresultaten adviseren leerkrachten soms (te) snel om de logopedie voorlopig maar stop te zetten. Een raad die ouders en kind uiteraard meestal graag horen om zowel praktische als financiële redenen, en dus ook meestal snel opvolgen. Toch is verdere therapie vaak aangewezen (en hierbij spreken wij niet vanuit commercieel standpunt!) om resultaten te stabiliseren, terugval te vermijden en de periode van eventuele terugbetaling te optimaliseren. Voor de meeste problemen bij kinderen, waarvoor terugbetaling via het Riziv mogelijk is, kan er geen verlenging meer worden aangevraagd na 2 jaar, te rekenen vanaf de begindatum van de logopedische begeleiding. Heel veel kinderen hebben na 2 jaar het maximaal toegestane aantal sessies logopedie helemaal niet gekregen!

Studiedag ter gelegenheid van 25 jaar Sprankel.Cultuurcentrum Hasselt op 22 november 2014

Al 25 jaar ijvert Sprankel voor de belangen van normaalbegaafde kinderen met leerproblemen in Vlaanderen. Meestal gaat het hierbij om moeilijk leren lezen en schrijven (dyslexie), moeite hebben met leren rekenen (dyscalculie), traag leren of concentratieproblemen.

Deze studiedag nodigt ouders, leerkrachten, deskundigen en beleidsmensen uit om elkaar te ontmoeten en het kind met leerproblemen centraal in de aandacht te plaatsen.

Wij bezorgen onze lezers van de papieren versie van deze nieuwsbrief graag de folder met het [volledige programma](#). [Inschrijven](#) kunt u hier.

Wenst u de mailversie van onze maandelijkse nieuwsbrief niet langer te ontvangen, mail dan naar pittery@evonet.be

Interesse in vorige exemplaren? U vindt deze terug op www.dienstvoorlogopedie.be, nieuwsbrief, archief.

Kent u collega's, vrienden, familieleden, ... die mogelijks ook in onze nieuwsbrief geïnteresseerd zijn? Bezorg ons hun e-mailadres en wij sturen hen enkele exemplaren met wat toelichting en uw aanbeveling, waarna zij kunnen kiezen om zich in te schrijven.